

SIIMUSTI LASTEAED-ALGKOOLI ÕPPEKAVA

Siimusti Lasteaed-Algkooli õppekava kehtestatakse Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 15 lg 2 ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011.a. määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ § 24 alusel

1. Üldsätted

- (1) Siimusti Lasteaed – Algkooli (edaspidi kool) õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.
- (2) Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad.
- (3) Kooli õppekava üldosas esitatakse
  - 1) kooli väärtused ja eripära;
  - 2) kooli õppe- ja kasvatusesmärgid;
  - 3) tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti;
  - 4) liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht;
  - 5) läbivate teemade ja lõimingu rakendamine;
  - 6) õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
  - 7) õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus;
  - 8) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
  - 9) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
  - 10) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
  - 11) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

2. Kooli väärtused ja eripära

- (1) Põhiharidus toetab lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, et kujuneks välja isiksus, kes usub endasse, tegutseb loovalt, käitub eetilisel ning on avatud uue ja teistsuguse suhtes.
- (2) Kool kujundab väärtushoiakuid ja –hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- (3) Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad riiklikust õppekavast ning lähtuvad „Eesti Vabariigi Põhiseaduses“, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest.
- (4) Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, emakeele ja kultuuri austamine,

- patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- (5) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiskonnade ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.
  - (6) Kooli põhiväärtused on meie kokkulepped, millest tegutsemisel lähtume. Oluline on täiskasvanu positiivne eeskuju.
Usaldus - meil on ausad, usalduslikud ja toetavad suhted lastevanemate, laste ja töötajatega.
Hoolivus - me märkame ja toetame üksteist, oleme vastutustundlikud ning suhtleme avatult.
Me oleme heatahtlikud looduse ja kõigi ümbritseva suhtes.
Koostöö - me peame kinni kokkulepetest.
Kool toetab lapsevanemapoolset kodust kasvatust.

3. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid

3.1 Kooli sihiseade

- (1) Koolil on nii hariv ja kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste õpetamisel ja kasvatamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- (2) Koolis on õpetuse ja kasvatuses eesmärgiks tagada õpilasele eakohane, tema individuaalsusest lähtuv, tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- (3) Koolis on loodud õpilasele eakohane, tema individuaalsusest lähtuv, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- (4) Kool kindlustab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- (5) Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.
- (6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- (7) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

3.2 Pädevuste kujundamine koolis

- (1) Pädevus on teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või –valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.
- (2) Kooli õppekavas eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastmetes taotletavaid pädevusi.
- (3) Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.
- (4) Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1) kultuuri- ja väärtuspädevus

- suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast;
- tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega;
- väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;
- hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust;
- teadvustada oma väärtushinnanguid;

Pädevust kujundatakse kooli kodukorra ja klassi reeglite koostamise ja järgimise toel; õpilaste vestlusringide, arenguveestluste, ühisürituste, huvitegevuse, õppekäikude, traditsiooniliste sündmuste ja aktuste kaudu, tervist edendavate ürituste kaudu; kooli ruumide õpilaste kunstitöödega kaunistamise kaudu, ainetundide ning igapäevaste elusituatsioonide lahendamise kaudu.

2) sotsiaalne ning kodanikupädevus

- suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut;
- teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme;
- austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära;
- teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides;
- aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Pädevust kujundatakse ainetundides, vestlusringides; arenguveestluste, ühisürituste, huvitegevuse, õppekäikude, traditsiooniliste sündmuste ja aktuste kaudu, meeskonnatööoskuste kujundamise kaudu igapäevases koolielus.

3) enesemääratluspädevus

- suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- analüüsida oma käitumist erinevates olukordades;
- käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise;
- lahendada suhtlemisprobleeme.

Pädevust kujundatakse klassi- ja kooli ühisürituste, huvitegevuse kaudu; ainetundides (kirjeldatud ainekavas), kooli traditsiooniliste sündmuste kaudu, osalemisega olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel, õpilaste kaasamisega otsustusprotsessidesse, eneseanalüüside ja arenguvestluste kaudu, tugiteenuste kaudu.

4) õpipädevus

- suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet;
- planeerida õppimist ja seda plaani järgida;
- kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades;
- seostada omandatud teadmisi varemõpituga;
- analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

Pädevust kujundatakse kogu õppeprotsessi kaudu nii koolis kui ka koduste õpiülesannete kaudu, koolisiseste ja kooliväliste uurimistöde ja projektide kaudu, olümpiaadideks ja konkurssideks valmistumise kaudu.

5) suhtluspädevus

- suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust;
- ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada;
- lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;
- kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;
- väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

Pädevust kujundatakse kogu õppeprotsessi (individuaalne ja meeskonnatöö) kaudu; kooli ühisürituste ja kultuurisündmuste kaudu; ainenädalate kaudu; olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel osalemise kaudu, kõikides õppeainetes korrektset eesti keelt kasutades ning kirjalikes töodes õigekirja jälgides.

6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus

- suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus;
- suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid;
- mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid;
- kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt.

Pädevust kujundatakse ainetundide, ainenädalate, õppeainetevahelise lõimingu ja ringitöö kaudu, õppetöös kaasaegsete tehnoloogiliste vahendite kasutamise kaudu.

7) ettevõtlikkuspädevus

- suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia;
- korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele;
- võtta arukaid riske;

Pädevust kujundatakse loov- ja rühmatööde kaudu; huviringide tegevuse kaudu, klassivälise ürituste kaudu.

8) digipädevus

- suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;
- leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust;
- osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;
- kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades;
- olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Pädevust kujundatakse ainetundides, rühmatööde ja ringitegevuse kaudu.

(5) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja koolivälise tegevuse. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(6) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

(8) Ainevaldkondade õppeainete ainekavades esitatakse õppeainete õpitulemuste ja õppesisu kirjeldused klassiti.

2. Siimusti Lasteaed – Algkooli õppekava üldosa, õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid ja põhimõtted

2.1. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid koolis

2.1.1. Koolil on nii hariv ja kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste õpetamisel ja kasvatamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada õpingute jätkamisel teistes haridusasutustes.

2.1.2. Koolis on õpetuse ja kasvatus eesmärgiks tagada õpilasele eakohane, tema individuaalsusest lähtuv, tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

2.1.3. Koolis on loodud õpilasele eakohane, tema individuaalsusest lähtuv, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

2.1.4. Kool kindlustab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

2.1.5. Kooli õpilased on jõudnud selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning omavad valmisolekut õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks.

2.1.6. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

2.1.7. Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele ja õigele kasutusele.

2.1.8. Õpilasel, kes lõpetab kooli, on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta, kognitiivsed ja praktilised oskused ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks, valides ja rakendades põhimeetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet ning suutlikkus vastutada õppeülesannete täitmise eest, kohandada probleemide lahendamisel enda käitumist vastavalt olukorrale.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted

3.1. Õppetegevuse korraldamisel lähtub kool põhimõttest, mille kohaselt õpilase liikumisel klassist klassi, ühelt kooliastmelt teisele ei ole kooli õppekavast lähtuvaid takistusi.

3.2. Koolis ja väljaspool kooli toimuva õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel lähtub kool riiklikus õppekavas ja teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest.

3.3. Koolis on õppekava läbimiseks arvestatud kuus aastat.

3.4. Kooli õppekava alusel toimivas õppetegevus osalemine toimub ilma õpilaste või vanemate poolse kaasrahastamiseta.

3.5. Õppe- ja kasvatustegevuse rõhuasetused I kooliastmes

Esimeses kooliastmes on õpetus- ja kasvatustegevuse põhitähtsuseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- koolis käimisesse ja õppimisesse positiivse suhtumise kujunemisele;
- õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- õpiraskuste märkamisele ning õpiabi ja tugisüsteemide rakendamisele.

Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

3.6. Õppe- ja kasvatustegevuse rõhuasetused II kooliastmes

Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmise- ja tegevusvaldkondade vastu.

Teises kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitud praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele õpiabi ja tugisüsteemide rakendamisele.

Õpetustegevuses rakendatakse mitmekesisid tööviise ja ülesandeid, mis arvestavad klassi/õpilase individuaalseid erisusi, võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitud praktilise eluga ning toetavad õpilaste individuaalset arengut, nende tegutsemist muutuvates suhetes ja uutes rollides.

3.7. Õppetegevust kavandades lähtuvad õpetajad üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning „Põhikooli riiklikus õppekavas“ sõnastatud alusväärtustest. Õppetegevust kavandades lõimitakse õppesisu- ja tegevused teiste õppeainete ja läbivate temadega.

3.8. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, sõbralikkus, abivalmidus, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, emakeele ja kultuuri austamine, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus). Toetatakse Eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõttu.

3.9. Koolis mõistetakse õpetamistegevust kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

3.10. Koolis mõistetakse kasvatustegevust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva keskkonnaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna ja juhendamise kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

3.11. Koolis õpet kavandades ja teostades:

3.11.1. arvestatakse õpilase eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, terviseseisundit, huvi ja kogemusi;

3.11.2. arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja võimetekohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;

3.11.3. võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;

3.11.4. kasutatakse teadmisi ja oskusi realses olukorras ja seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;

3.11.5. luuakse võimalusi õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-täiskasvanu, õpilane-õpilane);

3.11.6. kasutatakse kaasaegseid ja erinevaid õppemetoodikaid, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja/või visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õuesõpet jms);

3.11.7. kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;

3.11.8. kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel õppida sobiva pingutustasemega, arvestades sealjuures iga õpilase individuaalsust.

3.12. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas õppeks ettenähtud ajavahemik.

3.13. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe (tund, loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik jms), mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka õpetaja.

3.14. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

4. Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamise põhimõtted

Aineülesannete pädevuste kaudu, milleks on üld- ja valdkonnapädevused, taotletakse õpilasel riiklikus õppekavas kirjeldatud suutlikkuste kujunemist. Üld- ja valdkonnapädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu. Üldpädevuste kujundamine toimub peamiselt õppemeetodite valiku kaudu ning ainevaldkonna kirjeldustes esitatud viisil. Valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel. Õpitulemuste saavutamine ning meetodite valik vastavalt õpitulemustele on üksikasjalikumalt kirjeldatud õpetaja töökavas.

4.1 Üldpädevuste kujundamise põhimõtted

4.1.1. Riiklikus õppekavas määratletud üldpädevusi on seitse: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatika-pädevus, ettevõtlikkuspädevus.

4.1.2. Üldpädevused väljendavad kogu kooli tegevuse üldisi taotlusi, milleks on õpilasel vajaliku suutlikkuse kujundamine. kogu kooli tegevus on korraldatud üldpädevuste kontekstis, sh õpetustegevuse kavandamine, mõtestamine, läbiviimine ja tagasisidestamine. Samuti õppetunniväline tegevus pakub õppimisvõimalusi. Kooli üritused on kavandatud ja läbi viidud nii, et nad lähtuvad alati üldpädevustest. Kuna üldpädevuste omandamine on efektiivsem kontsentreeritult ja reflekteeritult ning koos võimalusega kinnistada ja harjutada, siis ei panustata koolis mitte üksnes ühekordsetele üritustele, vaid traditsioonilistele üritustele. kooli üritusi ei kavandata mitte üksikult ja iseenesest, vaid üldpädevuste kujundamise osana.

4.1.3. Üldpädevustest lähtuvalt on nii aineõpetus kui õppetunniväline tegevus sihipäraselt läbi mõeldud. Üldpädevused realiseeruvad kogu koolipere tegevuse ning õppekeskkonna kujundamise kaudu.

4.1.4. Üldpädevused suunavad koolipere valmisolekut reageerida sihipäraselt erinevates olukordades nii õppetöö ajal kui ka õppekavavälises tegevuses. Adekvaatne ja üldpädevustest lähtuv koolitöötajate käitumine võimaldab õppida täiskasvanute eeskujust. Oluline on ühine arusaam sellest, kuidas reageerida rikkumistele, kuidas tunnustada ja toetada õpilaste positiivseid ideid ja omaalgatusi.

4.1.5. Üldpädevusi aitavad kujundada erinevad koolis toimuvad tegevused, kuna need on teadlikult kavandatud ja mõtestatud.

4.1.6. Üldpädevuste kujunemisel on oluline tagasisidestamine, mis toimub koolis kujundava hindamise kaudu. Tagasisidestamine annab informatsiooni sellest, mil määral teadlikult kavandatud ja mõtestatud üldpädevuste kujunemine tegelikult toimib. Koolipoolse tagasisidestamise kõrval on oluline õpilase enesehindamise roll, mis võimaldab jälgida õpilasel oma tegevust ning õpetajal saada informatsiooni, mida õpilase välise tegevuse ja käitumise vaatlemine ei võimalda.

4.2. Väärtuspädevus on kujunenud, kui õpilane on tõendanud oma suutlikkust:

4.2.1. hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast;

4.2.2. tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.

4.3. Õpetajate tegevused, mis on suunatud väärtuspädevuse kujundamisele:

4.3.1 alusväärtused on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle;

4.3.2. õpetajad viivad tundides õpilastega läbi eakohaseid arutelusid päevakajalistel, ühiskonnas ja maailmas aktuaalsetel teemadel. Arutelusid läbi viies käsitleb õpetaja mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides teatud mõtteviisi: igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on mitu tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht;

4.3.3. Koolis keskendutakse teiste loomingu väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati kirjalike tööde koostamisel. Korrekse viitamissüsteemi kasutamist kirjalikes töödes jälgivad kõik õpetajad alates esimesest kooliastmest.

4.3.4. Mahakirjutamine ei ole aktsepteeritav. Seda märgates reageerib iga õpetaja.

- 4.3.5. Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt esteetilise õppekeskkonna kaudu. Järgitakse põhimõtet: esitatavad kirjalikud või praktilised tööd peavad alati olema korrektselt vormistatud ja puhtad.
- 4.4. Sotsiaalne pädevus on kujunenud, kui õpilane suudab
- 4.4.1. ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut;
- 4.4.2. teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid;
- 4.4.3. teha erinevates situatsioonides koostööd teiste inimestega;
- 4.4.4. aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.
- 4.5. Õpetajate tegevused, mis on suunatud sotsiaalse pädevuse kujundamisele:
- 4.5.1. vastutustunde kujundamine toimub Koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel;
- 4.5.2. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist. Oluline roll on selle juures õpetajate asjakohasel suhtlemisel ja kannatlikkusel läbirääkimistel ning järjekindlusel kokkulepetest kinnipidamise jälgimisel;
- 4.5.3. demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korraldamise kaudu. Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad veerandi alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised, ettenägematud kontrolltööd.
- 4.5.4. õpilane on õppeprotsessis õpetaja partner. Õpetajad koguvad veerandi lõpus õpilastelt tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta.
- 4.5.5. kehtestatud reeglite ja kokkulepete järgimisel näitavad õpetajad õpilastele eeskuju. Õpilastelt ei nõuta reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida.
- 4.5.6. eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste meeskonnas töötamise oskuse arendamisele. Kui õpetaja on planeerinud õppemeetodina kasutada rühmatööd, siis pärast selle läbiviimist järgneb lisaks tulemuste arutelule ka arutelu rühma kui meeskonna toimimise teemal ning tehakse järeldused edaspidiseks.
- 4.6. Enesemääratluspädevus on kujunenud, kui õpilane suudab:
- 4.6.1. mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- 4.6.2. järgida tervislikke eluviise;
- 4.6.3. leida lahendusi iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvatele ning inimsuhetes tekkivatele probleemidele.
- 4.7. Õpetajate tegevused, mis on suunatud enesemääratluspädevuse kujundamisele:
- 4.7.1. kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi;
- 4.7.2. õpilastega läbiviidavad arenguvestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil, mille aluseks on arengumapp. Arengumapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet õpetajalt ja kaasõpilastelt;
- 4.7.3. kõikide õpilaste poolt koostatud kirjalikud tööd peavad saama kirjalikku tagasisidet soorituse tugevuste ja nõrkuste kohta. Tagasisidet võib saada eelnevalt teadaolevate kindlate kriteeriumide põhjal õpetajalt, kaaslastelt või ka eneseanalüüsi korras.

- 4.8. Õpipädevus on kujunenud, kui õpilane suudab:
- 4.8.1. organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevaid materjale ja teavet;
  - 4.8.2. planeerida õppimist ning seda plaani järgida;
  - 4.8.3. kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi erinevates situatsioonides ning probleeme lahendades;
  - 4.8.4. analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi, ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.
- 4.9. Õpetajate tegevused, mis on suunatud õpipädevuse kujundamisele:
- 4.9.1. kõikides õppeainetes keskendutakse funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi leida informatsiooni teatmeteostest ja Internetist. Järgitakse põhimõtet, et õpitulemuste kontrollimisel võivad õpilased, sõltuvalt õpitulemusest, kasutada vajalikke abimaterjale või vahendeid;
  - 4.9.2. õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabimeetmena õpilase ja õpetaja koostöös õpilasele kirjalik individuaalne õppeplaani õpiraskustest ülesaamiseks. Individuaalne õppeplaani on õpilase ja õpetaja vabatahtlik kokkulepe ja on suunatud õpilase järelaitamise tulemuslikumaks ärakasutamiseks
- 4.10. Suhtluspädevus on kujunenud, kui õpilane suudab:
- 4.10.1. ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada;
  - 4.10.2. oma seisukohti esitada ja põhjendada;
  - 4.10.3. lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;
  - 4.10.4. kirjutada erinevaid tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;
  - 4.10.5. väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.
- 4.11. Õpetajate tegevused, mis on suunatud suhtluspädevuse kujundamisele:
- 4.11.1 kõikides klassiruumides ja õppetundides on võimalik kasutada õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni. Õpetajad suunavad järjekindlalt õpilasi neid kasutama;
  - 4.11.2. eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele. Järgitakse kahte peamist printsiipi: esinemine klassi ees on õpilasele vabatahtlik ja õpilane peab saama enne esinemist õpetajapoolset juhendamist ning pärast esinemist personaalset tagasisidet. See, kas õpilased on valmis vabatahtlikult klassi ees esinema, sõltub eelkõige sellest, millise vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna õpetaja on suutnud luua. Õpilasi ei tohi panna vastu nende tahtmist esinemissituatsiooni, vaid neid tuleb juhendada ja toetada nii, et nad on valmis ise esinema;
  - 4.11.3. õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele (ka õpetajatele) selget ja asjalikku kirjalikku ja suulist tagasisidet.
- 4.12. Matemaatikapädevus on kujunenud, kui õpilane suudab:
- 4.12.1. kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades.
- 4.13. Õpetajate tegevused, mis on suunatud matemaatikapädevuse kujundamisele:
- 4.13.1. kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste esitusviiside (näiteks diagrammid, ühikud ja mõõtmine) kasutamisele oma aines. Eraldi pööravad kõik õpetajad tähelepanu oma aine ja õpilaste vanusest tulenevalt statistilise andmetöötluse erinevatele meetoditele.
  - 4.13.2. kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeaines sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele. Selleks kasutavad õpetajad erinevaid meetodeid.
- 4.14. Ettevõtlikkuspädevus on kujunenud, kui õpilane suudab:

- 4.14.1. luua ideid ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- 4.14.2. näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi;
- 4.14.3. püstitada eesmärged ja neid ellu viia;
- 4.14.4. korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest;
- 4.14.5. reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.
- 4.16. Õpetajate tegevused, mis on suunatud ettevõtlikkuspädevuse kujundamisele:
  - 4.16.1. tundides kasutatakse kogemusõppel põhinevaid aktiivõppemeetodeid, mis võimaldavad erinevates olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi kasutada;
  - 4.16.2. õppeprotsessis kavandatakse ühe aine piires, ka õppeainete vahelisi projektipõhiseid õppemeetodeid, kus õpilased peavad meeskonnana saavutama kokkulepitud tulemused;
  - 4.16.3. tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhisena, kuhu kaastakse õpilased ning järgitakse kõiki projektijuhtimise reegleid.

5. Valdkonnapädevuste kujundamise põhimõtted

- 5.1. Riiklikus õppekavas on määratletud järgmised valdkonnapädevused: keele- ja kirjanduspädevus, võõrkeelepädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduslik pädevus, sotsiaalne pädevus, kunstipädevus, tehnoloogiapädevus ja kehakultuuripädevus.
- 5.2. Pädevused, mille kujunemine toimub valdkonnapädevuste kujunemise ja läbivate teemade kaudu, on kirjeldatud kooliastmeti järgnevalt:
- 5.3. Esimese kooliastme lõpus õpilane:
  - 5.3.1. peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;

- 5.3.2. tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, huvitegevuse, koduste ülesannete ning puhkamise vahel;
- 5.3.3. teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 5.3.4. oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning mõtestada oma tegevusi ülesannet täites;
- 5.3.5. oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5.3.6. suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 5.3.7. mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 5.3.8. arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 5.3.9. käitub loodust hoidvalt;
- 5.3.10. oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 5.3.11. oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 5.3.12. austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 5.3.13. oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 5.3.14. hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 5.3.15. oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- 5.3.16. teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

5.4. Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 5.4.1. hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 5.4.2. oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 5.4.3. väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 5.4.4. oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5.4.5. oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;

- 5.4.6. oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 5.4.7. tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 5.4.8. on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 5.4.9. väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 5.4.10. oskab kasutada arvutit ja internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 5.4.11. oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 5.4.12. tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;

- 5.4.13. väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 5.4.14. väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 5.4.15. on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

6. Õpikeskkond

- 6.1. Õpikeskkonna all mõistetakse õpilasi ümbritseva füüsilist, vaimset ja sotsiaalset keskkonda, milles õpilased õpivad ja arenevad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- 6.2. Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist.
- 6.3. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
- 6.4. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
  - 6.4.1. osaleb kogu koolipere;
  - 6.4.2. luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, Kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
  - 6.4.3. koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
  - 6.4.4. jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;

- 6.4.5. märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6.4.6. välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 6.4.7. ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 6.4.8. luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii ükski kui ka koos kaaslastega;
- 6.4.9. luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 6.4.10. luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 6.4.11. koolielu korraldatakse inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 6.4.12. koolielu korraldatakse lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.
- 6.5. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:
- 6.5.1. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast lapsesõbralik ja otstarbekas;
- 6.5.2. õppetegevuses on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu;
- 6.5.3. kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 6.5.4. ruumid, sisseseaded ja õppevara on korraliku väljanägemisega;
- 6.5.5. kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid;
- 6.5.6. on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
- 6.6. Õpet võib samuti korraldada väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

7. Tunnijaotusplaan õppeaineti ja õppeaastati

Kool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppeainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt I ja II kooliastmele esitatud nädala õppetundide mahus.

	Kohustuslikud tunnid					Kohustuslikud tunnid				
	Lisatunnid					Lisatunnid				
		1.klass						4.klass		
			2.klass						5.klass	
				3.klass						6.klass

Eesti keel	19	1	6	6	7	15	2	6	4	3
Kirjandus									2	2
Inglise keel	3	2		2	4	9	3	4	4	4
Matemaatika	10	4	4	5	5	13	3	5	5	5
Loodusõpetus	3	1	2	1	1	7		2	2	3
Inimeseõpetus	2			1	1	2			1	1
Ajalugu						3	1		2	2
Ühiskonnaõpetus						1				
Muusika	6		2	2	2	4	1	2	2	1
Kehaline kasvatus	8		3	3	2	8		3	3	3
Kunst	4,5		1,5	1,5	1,5	3		1	1	1
Tööõpetus	4,5		1,5	1,5	1,5					
Käsitöö- ja kodundus; tehnoloogiaõpetus						5		2	2	2
Vene keel						3				3
Kokku	61	8	20	23	25	73	10	25	28	30

Siimusti Lasteaed-Algkooli õppekava tunnijaotusplaanis on toodud lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele lisatunnid. Lisatundidega ei kaasne riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesisule täiendavaid õpitulemusi ja õppesisu. Lisatunnid võimaldavad klassi-või aineõpetajal õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite valiku kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks.

- (1) I kooliastme lisatunnid on eesti keeles, matemaatikas, inglise keeles ja loodusõpetuses.
- (2) II kooliastme lisatunnid on eesti keeles, inglise keeles, matemaatikas, ajaloos ja muusikas.
- (3) A- võõrkeelena õpetatakse inglise keelt alates 2. klassist ja B – võõrkeelena vene keelt alates 6. klassist.

8. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht

(1) Vabariigi Valitsuse 27.10.2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

1) I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;

2) põhikooli II astmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine;

(2) Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

I kooliastme lõpuks õpilane

1) teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;

2) oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;

3) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitset, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;

4) oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;

5) oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluisudega sõitmiseks ohutut kohta;

6) oskab ohutult liigelda märjal, libedal, lumisel teel;

7) oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;

8) oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;

9) oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane

1) oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;

2) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitset;

3) oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;

4) oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;

5) oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;

6) oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;

7) tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);

8) oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta;

9) oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja teab, kuidas ohtu vältida.

(3) Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse lõimitult ainetundides, mis määratletakse õpetaja töökavas, ning erinevaid liiklusolukordi analüüsitakse klassijuhatajatundides.

(4) Liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis.

(5) Jalgratta juhiloa taotlemiseks vajalikud teadmised ja oskused omandavad soovijad tunnivälisel ajal huviringis.

9. Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

- (1) Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus on sätestatud direktori käskkirjaga nr 15 12.06.2014.a. (lisatud)

10. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

- (1) Direktori käskkirjaga määratud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEV koordinaator) ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide ja õpetajate vahel.
- (2) HEV koordinaator toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilaste arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.
- (3) Haridusliku erivajadusega õpilasele rakendatakse järgmisi meetmeid: tugispetsialisti teenus, individuaalse õppekava rakendamine, pikapäevarühma vastuvõtmine ning vanema nõusolekul õpilase suunamine õpiabi või kõneravi rühma, abiõpetaja rakendamine.
- (4) Kui õpilase erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teise vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teise haridusasutuse kaudu.
- (5) Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.
- (6) Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamine.
- (7) Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil.

- (8) Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad klassijuhatajad. Kaarti täidetakse koostöös tugispetsialistide kaks korda õppeaastas: I poolaasta lõpus ja õppeaasta lõpus.

11. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

(1) Teavitamisel juhendatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ §55 sätestatud. Õpilasi ja vanemaid teavitatakse hindamisest ja hinnetest kooli kodukorras sätestatud korra alusel. Vanemaid teavitatakse üldiselt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(2) Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatud.

(3) Õpilasel ja vanemal on õigus saada koolist teavet ja selgitusi koolikorralduse ning õpilaste õiguste ja kohustuste kohta.

(4) Kool avalikustab kooli vastuvõtutingimused ja korra oma veebilehel.

(5) Enne õppeperioodi algust avalikustab õpetaja õpilasele olulise teabe alljärgnevalt:

* Mida hinnatakse ehk õpitulemused riikliku õppekava põhjal.

* Kuidas hindamine toimub (hindamismeetod) kooskõlas õpitulemuses oleva väljundverbiga, st mida peab õpilane olema suuteline tegema.

* Hindamise kriteeriumid – millal on tulemus saavutatud ehk läved; eristava hindamise korral hindamiskriteeriumid (millal hinne 5, 4, 3)

* Rõhuasetused üldpädevuste kujundamisel.

* Vajalikud õppevahendid ja planeeritavad üritused.

(6) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

(7) Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

(8) Õpilase nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimuvad koolis:

1) õpilase arenguestlus

2) ainealased konsultatsioonid

4) õpiabi tunnid

5) pikapäevarühm

6) logopeediline abi

7) individuaalse õppekava rakendamine

8) diferentseeritud hindamine

9) õpilase individuaalne juhendamine

10) abiõpetaja rakendamine.

(9) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamise ja kodus õppimise küsimustes. Koolis võimaldatakse nõustavaid vestlusi õpilastele ja nende vanematele vastavalt vajadusele klassijuhataja, aineõpetaja, HEV koordinaatori, psühholoogi ning direktoriga. Lisaks toimuvad vähemalt kord õppeaastas klassijuhataja arenguestlused õpilase ja lapsevanemaga.

(10) Vajadusel toimub juhtumi arutelu tugispetsialistide ümarlauas.

12. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetaja koostab õppekava ja õppeaasta üldtööplaani alusel iga õppeaasta alguses töökava klassidele, kus ta õpetab.

Õpetaja peab oma töö planeerimisel kavas kajastama:

- õppeaine nimetus;
- õpetaja nimi;
- klass, kellele kava koostatakse;
- kava koostamise periood (I veerand, teine veerand jne);
- taotletavad õpitulemused;
- kokkuvõttev hindamine ehk õpitulemuste hindamise meetod ja hindamiskriteeriumid;
- peamised õppetegevused kavandatud õpitulemuste saavutamiseks;
- vajalikud õppematerjalid- ja vahendid;
- peamised põhimõtted või läbivad tegevused üldpädevuste kujundamisel, läbivate teemade käsitlemisel või lõimingu teostamisel.

13. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

(1) Kooli õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate, õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu, kooli ja lastevanemate, koolipidaja, teiste organisatsioonide koostööd riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.

(2) Kooli õppekava koostamisel ja arendamisel osalevad kõik õpetajad.

(3) Õppekava vastavus kehtivatele seadusnormidele ja õppekavamuudatuste ettepanekud vaadatakse üle õppeaasta lõpus ja vajadusel tehakse täiendusi/parandusi.

(4) Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule ja õppenõukogule.

(5) Kooli õppekava kinnitab direktor.

15. Kooli õppekavas on esitatud järgmised ainekavad:

- ajalugu;
- eesti keel ja kirjandus;
- inglise keel;
- inimeseõpetus;
- kehaline kasvatus;
- kunst-ja tööõpetus;
- kunst;
- käsitöö ja kodundus;
- loodusõpetus;
- matemaatika;
- muusika;
- tehnoloogiaõpetus;

- vene keel;
- ühiskonnaõpetus.